

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 06 вересня 2021 року

№ 94/4

Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" щодо державних гарантій реалізації конституційних прав на охорону життя, здоров'я та соціальний захист, громадянами України, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (реєстр. № **5444** від 29.04.2021)
та проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо соціальних прав і гарантій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (реєстр. № **5444-1** від 19.05.2021, альтернативний)

Розглянувши проект Закону про внесення змін до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" щодо державних гарантій реалізації конституційних прав на охорону життя, здоров'я та соціальний захист, громадянами України, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (реєстр. № **5444** від 29.04.2021), внесений народним депутатом України Кузьміним С.В., та проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо соціальних прав і гарантій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (реєстр. № **5444-1** від 19.05.2021, альтернативний), внесений народними депутатами України Королевською Н.Ю., Морозом В.В., Солодом Ю.В. та Кальцевим В.Ф., Комітет відповідно до предметів відання відмічає.

Метою законопроекту реєстр. № **5444** визначено відновлення в повному обсязі державних гарантій реалізації конституційних прав на охорону життя і здоров'я та соціальний захист для громадян України, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, передбачених Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28.02.1991 № 796-ХІІ та які були позбавлені таких гарантій у зв'язку із вступом в силу Закону України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28.12.2014 р. № 76-VІІІ.

Зокрема положеннями законопроекту реєстр. № 5444 пропонується поновити:

надання допомоги сім'ям, що мають дітей шкільного віку, які проживають на територіях радіоактивного забруднення;

пільги та компенсації потерпілим дітям та їх батькам;

доплату громадянам, які працюють на територіях радіоактивного забруднення;

збереження за працівниками середньої заробітної плати та стажу роботи при звільненні у зв'язку з відселенням або самостійним переселенням;

виплату сім'ям додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров'ю, та щомісячної компенсації за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи повністю незалежно від заробітку, пенсії чи іншого доходу;

компенсації та пільги громадянам, віднесеним до категорії 4 тощо.

Також пропонується скасувати норму щодо надання пільг відповідно до величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу.

На думку суб'єкта законодавчої ініціативи, реалізація законопроекту реєстр. № 5444 дозволить відновити в повному обсязі державні гарантії реалізації конституційних прав на охорону життя і здоров'я та соціальний захист для громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство освіти і науки України висловлюють низку зауважень до законопроекту реєстр. № 5444. Міністерство економіки України, Міністерство соціальної політики України, Пенсійний фонд України та Міністерство фінансів України не підтримують зазначений законопроект, оскільки реалізація його положень потребуватиме видатків з державного бюджету, та надають зауваження до нього. За експертним висновком Міністерства фінансів України реалізація положень законопроекту лише в частині надання пільг та компенсацій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, може потребувати щорічно в умовах 2021 року додатково з державного бюджету близько 36 млрд. гривень.

Метою законопроекту реєстр. № **5444-1** визначено забезпечення виконання Рішення Конституційного Суду України від 17.07.2018 № 6-р/2018 в частині відновлення конституційних прав громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, а також Рішення Конституційного Суду України від 07.04.2021 № 1-р(ІІ)/2021 стосовно пенсійного забезпечення осіб з

інвалідністю, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою.

Законопроектом реєстр. № 5444-1, на відміну від законопроекту реєстр. № 5444, пропонується:

1) відновити норми статті 23 Закону № 796 щодо компенсацій та пільг громадянам, віднесеним до категорії 4, у відповідності до Рішення Конституційного Суду України від 17.07.2018 № 6-р/2018;

2) на виконання Рішення Конституційного Суду України від 07.04.2021 № 1-р(П)/2021 викласти частину третю статті 54 Закону № 796 у новій редакції, яка передбачає такі мінімальні розміри пенсії для осіб з інвалідністю, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою:

по I групі інвалідності – 10 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність;

по II групі інвалідності – 8 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність;

по III групі інвалідності – 6 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність;

дітям з інвалідністю – 3 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність;

3) передбачити право на отримання санаторно-курортної путівки без права лікування для осіб, які супроводжують громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесених до категорії 1, які мають I групу інвалідності та за висновком лікаря потребують постійного стороннього догляду чи допомоги;

4) надати право отримання пільги щодо сплати судового збору громадянам, постраждалим внаслідок аварій на ЧАЕС;

5) у Законі України "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи" відновити поняття зони посиленого радіоекологічного контролю;

6) Кабінету Міністрів України доручити розробити і прийняти порядок відшкодування шкоди громадянам України, на яких поширюється дія статті 54 Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи", якої вони зазнали внаслідок її дії у редакції Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України", а також подати зміни до Державного бюджету України на 2021 рік в частині фінансування видатків на соціальний захист виплату пенсій і відшкодування зазначеної шкоди.

Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство освіти і науки України висловлюють низку зауважень до законопроекту реєстр. № 5444-1. Міністерство економіки України, Міністерство соціальної політики України, Пенсійний фонд України та Міністерство фінансів України не підтримують зазначений законопроект, оскільки реалізація його положень потребуватиме видатків з державного бюджету, та надають зауваження до нього. За експертним висновком Міністерства фінансів України реалізація положень законопроекту лише в частині надання пільг та компенсацій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, може потребувати

щорічно в умовах 2021 року додатково з державного бюджету близько 21 млрд. гривень.

Комітет зазначає, що до законопроектів реєстр. № 5444 та 5444-1 необхідно надати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) відповідно до вимог частини 1 статті 27 Бюджетного кодексу України, а також пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету. Також не відповідає вимогам частини 3 статті 27 Бюджетного кодексу України термін набрання чинності цими законопроектами.

Комітет відмічає, що відповідно до статті 1512 Конституції України рішення та висновки, ухвалені Конституційним Судом України, є обов'язковими, остаточними і не можуть бути оскаржені.

За підсумками розгляду законопроекту Комітет **в и р і ш и в**:

1. Підтримати ідею та концепцію обох законопроектів та рекомендувати головному Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів визначитись який із законопроектів взяти за основу.

2. Висновок направити до Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: БОНДАРЕНКО ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000764A4D00FD673202
Дійсний до: 09.04.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-15/08-2021/278984 від 07.09.2021

632101